

نور ۱۹۰۵

نومرو : ۱۰

آدرس ADRESSE

IDJTIHAD
Caïre

پست اورتیه تک
ادبیه سی (۱) فرانقادر.

ایکینجی سنه

الجهاد

هر لسانده هر نوع آثار علمی و ادبیه
و اجتماعی منکراً قبول و درج
اولونور .

سک آتونه مدنی هریر انجمن (۱۰) فرانقادر
روسیا انجمن (۴) رونقادر

تلفون : ۲۵۶۵

آیده بیر دفعه نشر اولونور ، سربست ، مجموعه علمی و ادبیه در

مصر اعلیٰ روح عوالمه قارشی پیر نمره عصیان الهام
ایتملردی .

«توت خنجر اکن اوم یجر فقط بو وطن اولوم
دکل، حیات ایسته یور . آرتق حیات ! حیات ! نور !
نور ! داها زیاده نور ! داها زیاده نور !
۱۴ حزران ۱۹۰۹ مصر

دوقتور عبدالله جودت

اجتهادك [نیر حقیقت] قارداشدن

مصاحبه اجتماعیه

۲

اولای امور و اطفال ایل
معلم و معلمه لر بزه :

تاریخ، که هر تورلو احتیاجات حیاتیه من ایچین، اک
زیاده صادق و تجربه دیده پیر رهبر عبرت آنکیزدر ؛
محکمه ادراک و وجدان بزه عرض ایندیکی دروس تشویق
و نصیحتی ، عالمده هیچ پیر علم ، هیچ پیر دهاء بزه
او قازار قطعی و محقق صورنده بکوسته ره من ..

و انسانلر ایچینده، تاریخ قازار لزوملی پیرشی تصور
اولوناماز، تاریخ : ابناء بشرک اک تجربه کار و حقیرست
سالیده باباسی ، سعادت حیاتیه نك توأمیدر : بی پایان
عصرلار یاشامش و بی انتها قرون یاشایاجاق در ! ..

ایشته ، افراد بشرک اعمال و افعالی دائماً دقیق و محقق
پیر حکم قطعی ایله عصردن عصره دور و تسلیم ایدهن
بو سالخوردۀ آزمان بزه کوسته ریور ، که : دومانیچ
یایلارلارندن یوکسه لن رایت اقبال عثمانک ، آز زمانده
قسططنیه سورلارنده عوجی ، متعاقباً ، بحر سفید ایله

اهالیمز جاهل در : [*] متمصب در ؛ ینه شریعت ، محمدیت ،
« دین » کی شوکت فسونکاریسی سوز کوتور من کله لرله
ویادها باشقا اغفال ، افسادلرله برفته چیقاریلماق امکان و
احتمالی بوسبوتون قالمش دکل در . جهالت هر نوع تخم
فتن و مصائبک سرعت خارق العاده ایله نشو و نما بولدینی پیر
زمین در . قانون اساسی منک « تحصیل ابتدائی کافه تبعه
ایچین مجبوری در » حکمنی موقع اجرا به قویماق و علوم و فنون
و صنایعک والده سی اولان مؤسسه لری چوغالماق سایه سنده
و آنجا بوسایه ده آسوده ، بمتزج ، مسعود ، ذی ثروت ،
ذی حیثیت ، ذی شوکت پیر ایمپراطور لره وجود ویره
بیله جکزر . قضیه ایسته دیکی قازار قضیه بدیهه اولسون ،
بو حقیقت ، ایسته دیکی قازار معلوم عوام و خواص اولسون ،
مرتبه تطبیقه اعلا اولونمایان پیر علم ، بحق معلوم دکل
دیملک در . سنه حالیه بودجه سنده معارف تخصیصاته ضم
ایدیلن مقدار ، ضمی فرض اولان مقداره نسه هیچ مشابه
سنده در .

تکرار ایدیوروز : شیمدی داها زیاده متیقف ، نشر
نوره داها زیاده ساعی ، بین العناصر تأسیس اخوت و سلا
ئینک ترویج و تأییدینه ناها زیاده غیر تکار اولماق احتیاج
فرمان فرمائی او کنده یز . دیگر طرفدن عبدالحمید و
حالاً تماماً منطقی اولمایان علاقه دارانی بیله اگر کدر : دیکن
اکن کل یچیز . خنجر اکن اولوم یجر . خنجر
اکدیله اولوم یچیدیلر . یکیرمی سکیزنجی سال قهر و
استبدادلرنده پیر وطن شاعرینی

یارب یتز بو شیوه ، موحد عبادکه
معبود قیلدی یکیرمی سکیز ییل پیر آفتی
مظلم پیر اویقو صاجدیلر اطرافه ، چکدیلر
بیدار اولانلره سم و خنجر ضیافتی

(*) (نورکیا) اهالیسک اوفور یازاری ۱۰۰۰ ده ۵۰۰
راده سنده در ۰ بوندن ۲۵ سنه اول (باغراستان) اهالیسک
اوفور یازاری ۱۰۰۰ ده ۱۰۰ ایدی . بو کون ۱۰۰۰ ده ۶۰ در !

هند ده نیز لرنده . و قارادن : آوستور یالینک (ویا نه)
لرنده شان ملیحه تر جان اولوشی ؛ صرف . او وقتکی
تربیه اجتماعیه مرک صوک درجه ده متین و رصین .
صارصیلماز بیر فضیلت اخلاقیه استناد ایدیشندن و
نهایت .. هر حرکتیزک پاک و بی ریا ، مردانه و قهر-
مانانه اولوشندن ؛ فساد اخلاقی قطعاً صانیماش بولوندو-
غمزدن ایدی ..

او وقت ، هر شیده ، حق و فضیلتیه میامن ، قهر-
مانانه پرستش اولوغی کیچی ، شعریمز ، ادبیاتیزده
بونلاری تقرر ، بویلاری تصویر و تخیل ایدمردی .
صوکرآ .. اخلاقی ، طبیعتیه پاک بوزوق اولان نما-
لک مفتوحه اهلایینه اختلاطدن بوزولدی ؛ سقوط
باشلادی و ارتق فضیلتدن زیاده هوسات نفسانیه ، منافع
شخصیه انهما کزله . مثلاً : آلین تربیه و ناموسکارانه
قازانمادان ایسه ، حیل و فساد ، ارتشا و یاغما ایله کلاه
قایمايه ، مردلک و فضیلت ایله متصف ایکن ، عیش ونوش
و ذوق ضفایه دالوق .

بو آجاققلریمز بیر درجهیه کلدی ، که جسم عزیز
وطنده مملکتیز یقیلیور . قارده شلر ذبح ایدیایور ؛
دشمن اوردولاریله اجنبی زرهلایلرینک خط محاصره -
لاری ایچینده ، او تماماً قورومایه یوز طوتان شان و
شرفیز چیکنه بیر ، موجودیمیز حقارتلر یاغیورکن ،
آرککلریمز ، سرخوش و رذیل ، سیرانکهلرده آکله بیر ،
قادین پیشلرنده دولاشیور ؛ قادیلاریمز : سفیل و ملوث ..
سرمایه عصمتی ، حرص و شهوتله کریمش قوتلی
قوللارک لذت صاچان حرارت اذواق آراسنده اویوتوب
قوربان ایدمرك سوسلر ، قوقولار ، بویالار ، دوزکونلر
و بیکلرجه احتراض آنکیز چیلغینلقلار ایچینده صفا و
طرب مجلسلری آراپورلاردی ..

تا .. احمد ناک ، سلیم ثانی ، و مجددلکنی اوقادار
تخیل آندیکمز سلیم ناک دورلرنده چراغان محبتلری .
کوکده کی ییلدیزلاره نظیره لر یا باجاقش کی ، مسیرلره

ده بیکلرجه آغاچلاره قنادیل و انوار آصیلاراق (بیک
بیر کیچه) خیالاتی یاشانان کیچه آکلنجه لریله باشلایان
بو حال ، ایشته بوجه ایله ، زمانیزه قادار اوزادی .. (۱)
تعقیقه نه حاجت ؟ بونی داها دونه تطبیق ایدمرد-
سهک ، استاسول ایله داها بیر چوق شهرلیمزده . استبداد
دک او قادار فلاکتسه . فقر و ضرورت و اکدارینه و غما
حیات : بیزم ایچین بالکوردوق واکلنجه دن عبارت ایدی ..
سعادت حیاتیه . ولو غیر مشروع اولسون ، شور-
دن بورادن اویدورولوب آلتاجاق پارالار ایله . معیشتی
هر حالده یاغلیجه بیر صورتنده تأمین ایتمکه ، نه صورته
اولورسه اولسون ، اذواق بهیمیه یی یوله قویوب متلذذ
یاشاماقده مندمج ایدیلیوردی . هر اوده بیر عود ، بیر
غراموفون ؛ هر محله ده بیر اکلنجه . هر سمتده بیر
تفرجهک واردی .

سیاستدن بحقی جنایت صایار ؛ فضیلتدن قورقاردق .
سعی و عمل ایسه ، ذاتاً نوته دیری منفوریمز ایدی !! ..
آلین تربیه قازانمایه جهالت ؛ استقامته بودالاق ، دهر ؛
[دنیا به بیر داها کله جک ده کیلرکه . وور باطلا سین ،
چال اویناسین !] هذیاتی . حکمت عد ایدمردک .
تربیه مز ، معاملات مدنیه مز هب ساخته ایدی .. حتی ،
بالخاصه استانبولده بیر قسم خلق ، دینک احکامی اجرا
آتمز ، تربیه مک ایجابی یا نمازدی و هر ایکسنه عقله
صیغما یا جق زیاکارلقلار ، حیللر و تکاپولار قاریشیدیر-
راق آلیجاقجه سنه بیر قاله افراغ ایدمردی .

اوزاق و پیراز کلفته محتاج مسیره لردن ماعدا ،
قهوه لرده ، تیاترولارده وسائر اجتماع برلرنده آرککلرله
برابر بولونماق مجبوریتدن ناشی ، اکثر قادیلاریمز ،
سوسله نوب ، دوزکونله نوب ، اعما بیر خوجادن (؟) وعظ
دینله مک اوزره آیا صوفیالاره قوشیور ؛ هرکسه برابر ،
شاید راست کله جکلری مافوقلرینه قارشی حق بولندن

کورونمك دنايت مرئياته سيله كنج و اختيار . صاقلالي
و صاقلالسز بيكرجه ار ككلميز . ا ادمه تسبيح ريا .
دلده بيسان تزوير ، هپ قادين سير اتمك . شوني بوني
عبارتق اوزره رمضانده شهزاده باشيلاريني . ديوان بوللاريني
دولدورور ، ياشيني اكمل ايچين جامعلره هجوم ايدييور .
لاردي .

شيق طارانش ضاحالاريله ، اينجه باستونلي . رقيق
كنجلر . وطنك اميد مستقبل اولدوقلريني خاطره كتيرمك
ايسته ميهرك ، صاغه صوله لاف آيور ، بارلاق قوردونلي
فانتهزي پرورضا بلر ، قيلچيلاريني قالديرملاره چاربا .
راق جلب حرصه چالشيور ، بيراز كنيشجه (آلود)
بانظاللاردي ، شيق قزوانلي يوكسك ياقالاري ، غايت
معنا صاريلمش بياض صاريقلاريله ، بعض كنج حافظلار
ده ، عين سيل رذائلك حريان شهوتپرستيندن آزاده قالا
مايلاري ، قالا بلقندن شمسيله ريني هواده ، زاست كلن
خانملاره ، بعضا بيرده چيمديك آتاق صورتيله . « آخ
ياوروم نه قادارده كوزلسك ! .. الله شو كوچوك خانمي
آنانسه بابانسه باغيشلاسين ! » ديه ناز و نياز ايدييور .
قولتوقلري آلتنده صيقشوب قالا ن يومورطه لي ييده لره
دورت دانه ياغلي سيمتي ، افطار ايچين اوده كيلره كوتو .
ره جكلريني اونوتاراق . شو لاجومرد جاريللاري تعقيا
بولي شاشيريور ، اونلاردن ايكيده بيرده تكرار ايدهن
[آ .. صيقلمورميسك ، خوجا .. آمان ، نه قادارده
اوتانمازمش ؟] يولنده كي بلكك (؟) التفاتلره صيريتاراق
بوسبوتون ييليشيورلاردي ..

حاصلی ، امل حيات .. بير اختيار ايچين : آنسه
و قارين شيشمانلا توب بير قاچ چيقين داها آشيرمانك
بولني دوشونمكله . مافوقدن ربه نشان ، مادوندن ايكي
كنج جاريه داها قوبارماق ، بير كنج ايچين فلان بك ،
باشا ، و يا فلان مابينچي نك قهوه ، اوجاقلرنده ساعتلار .
جه بلكه دككن صوكرا بردن تمنالارله مردار ، آياقلار
و اكنكر ثوبهرك جلب توجه .. و صوكرا متاديا محله .

لرده ، مسيره لرده قادين و قيز تعقيب اتمك . اولي
قادينلار ايچين كنج كورونمك حرصيله . اكثريا اك
كوچوك چوققلاري رفاقتده كاغدخانه ره . كو كصو .
لاره . ولي افندي ، چيريجي و داها بيلم نه جي چاير .
لارينه جان آتاراق پورصومش ، بورغون جاللك دوز .
كونلو طراوتلرينه حرص و اشتها آزامق ، و هيات ..
كنج قيزلاره . مستقلمزك بدبخت والدمه لرينده : بير
ار ككلك قيصقه نچاقلاريمز سيئه ظلميله ، محبوسلار كي
قفس و جومبا آرقالارينه صوقولاراق اطرافده انظار
نجس تحريسه برابر فلان و فلان بكلردن كلن تكليف
عشقه حار جوابلار تاسارلاماق ، و نهايت .. طبق بو
فساد اخلاقك اك (موده رن) اديب ظرافتوري محمد
رؤف بلك مسلك اديبانته خاص بير احترام ايله .
« اوقادار قالا ياق سبر حيله رغما : قولاغلك يانندن . بوريندن ،
آنسه سندن . كردنندن . متاديا قابدير اراق : دوداقلريني بير
منكته كي صيقوب متاديا آمان اينجه ييقلاري »

مصور رۇيالار كورمكدن عبارت ايدى .. هيات اجتهاد
عينهك مريسي اولان شعر و اديباتده ، عصر اخير
فرانسه منده اولدوغى كي ، ايسته عيني بوللارده دولاشير ؛
طبعي ، عيني احساسات رذالتي ترغيب و تقرير ايدردى .
« ايچ باده كوزل سهو ، وار ايسه عقل و شعورك ؛
« دنيا وار ايمش ، ياكه يوق اولمش ، نه امورك ؟
هذيانلاري بو قبيلدن ضايللاجاق بير مثال در !

شوراده بير (نامق كمال) چيقتجهيه قادار ، تا ..
دور اقبالزدن بري كلوب كچن حيات شعر و ادب
ايچنده ، بير كشي اولسون ، اونك كي حرارت و محبته
وطندن بحث ايدن اولمادي (على سعاوي) كي نفسى
محبتمليه اوغورينه قوربان ايدن بير مرد فداي مشرب
كچمه دى ..

« مليونه باريند بربغك اجساد آراستندن
« قاچ ناصيه واردر چيقاچاك پاك ودرخشان ؛
أومت ، (هيچ ؟ !) ده كيلمي ؟ ..

بركت وهرسين كه : رسنده بير نيازي ، اوخرده

يكي عثمانليرك حاميبي مرحوم مصطفى فاضل پاشا

ایدیلن سیاه ایجیلی سمدار. صحیفه لر: ذاتاً سوق استبداد
ایله یووارلاندیغیز سفاقت چوقورلارنده. ییزی بوسبو
تون برباد ایتمدی. شیمدی آرتق تأمین استقباله. اصلاح
حال و اخلاقه مجبورز ..

او محررلریز اکر: قدرت عامیه سی، تدقیقاتی .
استعداد ذکاسیه. جدی و اخلاقی آثار ایله اوغراشه
ایدی؛ وطنه نافع خدمت لر وجوده کتیره بیلردی ..
یازیق لر اولسون که انقلابی متعاقب رفقای سعیی - هی
وضن و مات یولنده. فضیلت اخلاقه اوغورنده بلا
آرام، خلقه قوجاق قوجاق اثر لر دو کورکن، او هنوز
عشق دن باشقا بیر شی یازما یور. بیر جالده، که بوتون
روحی خلاصه ایدیلسه (عشق و قادی ن) دن باشقا بیر
شی بولونماز! و ییزه بیر چوق: خالد ضیالار، جاهد لر،
فکرت لر، علی اکرم لر. فائق عالی لر، سلیمان نظیف لر،
جناب لار، احمد شعیب لار. سلیمان نسیب لر لازم در؛
فقط او محرر طبعی عنده کنجلر، تربیه اجتماعیه من ایچین
(مضر) در .

زوالی متفکر بیکلرجه قادی ن سه ویور .. هپسی
ایچین آیری آیری ئولیور، ئولیور .. و کیمی ماوی،
کیمی سیاه، آلا و زیتونی کوزلی، قافون بو رنگ،
بویتمز توکنیز سودالار .. همین، دائماً بی وفا کچدکلی
ایچین، ناشکیب بیر نفرته، مادیت حیانه، مبادیاً طعن
و شناخت پوسکور یور؛ رهگذارنده سفیلک لر، اوچو-
روملار، ظلمت لر کورو یور ..

«آه یاغسین، بو کیجه یاغسین، سندن اوزاق
اولدوغم بو کیجه سمانک بوتون یاغورلری یاغسین؛
طوفان اولسون. مادام، که بو کیجه سندن جدایم! ..
فقط، دورکز، بک، نه سیز جدا ایکن یاغور
یاغار، طوفان اولور، نه ده لب بربل ایکن کونش لر
آچار .. سیز، بو کیجه (قوقو!) کزدن اوزاقکنز
دییه، سمانک بوتون یاغورلری یاغسین، طوفان اولسون
ده، زوالی فقرانک ییقیا لجاج اولریله، کتله بشریت

ایوب صبری، قیرچو وده صلاح الدین و حسن .
مانسترده عاطف . سانیکه بیردر آنور چیمدی ده
چانغزی قورلاردیلار .. یوقه :-

اخلاق عمومیه نی اداره ایدن شعر و ادبیات در .
ده شدم؛ بوکون، شعریمزی آرتق :
«رایته میل ایدهرز قامت دلجو یرینه،
توغه دل باغلامشز کاکل خوشبو یرینه
هوس تیروکان چیمدی دلدن اصلا .
ناوک غمزۀ دلدوز ایله آبرو یرینه ..
سوره رز تیغیزک ذوق و صفاسک هر دم
سیم تنلره اولان لذت پهلو یرینه ..
سورز اسب هنرمند صبا رفتاری
بر بری شکل صنم، بر کوزی آهو یرینه!
کوکلز شاهد زیبای جهاده ویردک،
دلبر ماه رخ و یار بری رو یرینه ..
و نهایت :

اولمشز جان ایله بالله غزایه تشنه .

قاتی دشمن دینک ایچرز صو یرینه !..

یولنده مفترس بیر قهرمانغه دوکه مه یز چونکه دورفتوحات
هر ملت ایچین، طبیعی چوقدن کچمشدر .. ییزم ایچین
ایسه، آلمزده کنی اصلاح و محافظه دن باشقا، هیچ بیر
امل و احتراض اوله ماز! ..

فقط، مثلاً، اوقادار طائی و کوزهل یازما قاه برابر
چلیغین، حویا و حقیق بیر مفید الاخلاق اولان
استانبواک بعض کنج محررلی کی، اولادیزک تازه
داماغلاری صرف عشق ایله، احتراضات حیوانیه ایله
اشغال دن ده حذر ایتمه لی یز! ..

چونکه حیات، عشق و محبت دن عبارت قالاماز .
چونکه، صرف فرانسز تربیه نیک احتراضات بهیمیه
ایچین اک لذت، فقط حقیقت ده اک آتشین و قهار آثار
مستهجنه سندن آلتیش حیات ایله لایم زده ده نشر

و بوتون ذوی الارواح نرہہ کیتین سوکرا؟؟..

جدیت اخلاقی تماماً خیر بالایان بوتون بو تیجه لر-
دن ظن ایدم حکم کلیورکه . حقیقی پیرمر (پی رلوتی)
اولوب قالان بو قیل چیلین محرر و (رخسان نواره)
خاتم افندی کی کی تک توك محرره لر مزی تسکین ایچین ،
اُتریون کی بوتون دنیا کوزهلری ده آنادن دوغما
چیریل چیلای کزیمک اقضا ایدم چک !!..

« حق- یوقدره ، اخلاق یوقدره ، بزی حرمت ایتمکه
آیشدیر دقلری شیلرک هیچ پیری موجود دکلمر ؛ طوبی
پیر حیات وار ، اوده کچور ؛ اولومدن عبارت اولان
دهشت عاقبه انتظاراً شو حیات زائلدن ممکن اولدوغی
قادار ذوق و اکلنجه ایتمک منطقسز پیر حرکت
اولماسه کرکدر . »

پرده بویله می دوشونه لم یوقسه !!

حقیقت شوه که بوتون بو خفتار ، بو چیلغینلار ،
بوتون بو حیسات اخلاق بر اُندازانه .. بیزه بو کوئکی
فرانسز تربیه سندن و آبارندن کلدی .

فرانسزلار ، فکر آ ، عاماً ، مثلاً انکلیزلردن پک
چوق متری بولونماقله برابر اخلاقاً ، الحاله هده اقوام
متمدنیه نسبتله (صفر) درلار .

کندی رسمی استایستیکلرله ثابت که صرف فساد
اخلاق یوزندن نفوس عمومیه لرنده ، هر سنه الی .
آلتش بیک درجه سنده تناقص وار .

طراوت جلدیه لری پورسویجه قدار اکثر قادی و
ار ککلیری چیلغین پیر سفاهت ایچنده پویاندیر . پارسک
(موله ن روز) ای . (قازینودوباری سی . بلا استثنا
بوتون بویوک بولووار لرنده .) تاودرن پاتنه تون . دوقلیشی
(ای .) عیارنده ، حتی تحت الارض بیکرجه امثالی
کی ، فرانسه نک بیزنجی ، ایکینچی و حتی اوجنجی درجه
شهرلری بیک پیر چشید سفاهتخانه لرله مالا مالدر .
شهرلرده ، هر کیجه ایچین ، یوزلرجه جنایت حدوثی .

وقوعات یومیه دندر .

و بونلار . طبق نابولیون بوناپارٹک ، هر طرز
وقوعات اسبابنه عطقاً سویله دیکی کی : « قادی ن بارماغی
آرایکیز ! » حکمتجه ، ایسته بو حیات سفیهانه دن
تولد ایدیور . هم بویله جنایت لر که مقتولین : اکثریا
لوقا لوقا دوغرائمش اولدوغی حالده ، مزین چانظه لار
صانیدقار ایچنده ، مظنن صالونلار ، رایحه دار قاریولا
لار آراستند . قاناپه آلتلارنده . آرابا و شومندوفرلرده
کزمر ، شهردن شهره . اوتلن اوتله ، استاسیوندن
دیگریته سیاحت ایدمر ؛ (سن) نهرلرینک مائی آغوشنده
دالغالایرلار . بوتون بونلاری کورمک ایچین ، پارسک
صوک درجه ده فعال و منتظم اولان پولیس دائرهنه
مربوط (مورخ) دویلن (مشهر اُمویات) نه پیراز
وغرائق کفیدر .

زکینلرندن ده ، اکثریا خیر اولمادیکی کی : هله
(بورژواز) دهنیان فقیر عائله لر دن پیر چوق قیزلار ،
قصیه لارنده ۱۵ : ۱۶ یاشنه کیزدیلمی تأمین آتی
ایچین . همن پارسلرده : لیون ، بوردو و مارسلیلارده
صولنی آلیر : ۲۵ : ۳۰ یاشنه کیروب ده پیاسه دن
دوشونجه ده . چکیرکه کی بی بلاد اجنیه یه : استانبول ،
سلانیک ، مصر ، ازبیر ، بیروت ، جزایر و آنه یه
دولار : نشر امراض ایدرلر ..

سنه لر سوزدن بو حیات سفاهتدن سوکره . اوتوز
یشندن اول ازدواج ایدن یوزده یتیم یوقدر ظن ایدمدم .
بوناده ، آرتق پارا آتمه دکلیری ایچین بالجبوریه راضی
اولدقدن باشقا ، سوکراده چابوق اختیارلاماق اندیشه
سیله . نهایت پیر : ایکی اولاد دوغورورلر ..

ایسته ازدواجک بوصورته آلمانسی . ازدواج
ایده نلرکده آز اولاد وجوده کتیرمه سی سیلرله نفوس
عمومیه ، دهشتی پیر سقوط خلنده در . و بوکون ، اکثر
فرانسه اعظم و متفکرنی . غایت متین و منور اولان حال
حاضر حکومتلرله برابر ، بوسیل خروشان فسادسقوطک

چوق كە سويلە بىلىك اوزرە ، تا . آقسرای سىتىلرندىن
بك اوغلى طرفە طابان قالدیرمەدە لذت دویاردق ! و بو
ایجەلکلىرى (!) بىلىمەنى جاھللىككە اتھام ایدر : قابا
بولوردوق !

صوكر ، بو حصە عرفاندن (!) عائللەرىمىزكە دەستقا
دەسنى دوشوندك . بونك ایچىن دە ، فرانسه دە سرمایه
عصقى افلاسه چىقوب دە ، استانبولە قازانمايه كىن (قوقوت)
آلابىدن باشقا كىمە يوقى .. فضله اولاراق ، بو اخلا
قىزلار هم حكومتك ايشەنە كلىر . هم دە ، ولو قوقش او-
لون . طور و انداملارى ، عائله ريشلرىمىزك خوشلا-
رىنە كىردى ، بىنەائىلە اونلارە ، همن (مریه)
لقبى طاقاراق حریم عصمتزە ، عائله او جاقلارىمىزە قادار
ادخال آندك : اونلار دە آز زماندە ، و بوتون معناسىلە
اوجامزە ایجیر دىكەدلىر ارکك اولادىمىزى
سفاھتە ، كندى آچىلدقلارى بوللارە سوق آندىلر . .
ذاتاً بويوك . بلكە ، كوچوك خانمە بوندن خوشلانىور-
لاردى . مریدلر ، باشقا بول بىلەمكە برابر ، منفعة دە
كوچوك بك و كوچوك خانملارك كىفەنە حركتە مجبور
ایدىلر و ايشەنە بورادە ، او كوزل يازىلش ، فقط فسا
دوشونولش بر رومانك : مثلاً (أيلول) رومانك ، سیاه
دومانلار ایچىدە يوكسەلن مدەش يانغىنى بوسبوتون
شدەنەلر !

فرانسىز تربىەسىلە يوغورولش كىچ قادینلاریمىز واردر
كە . اك آتشیق . اك نابشكې بىر جالاكى تىجد ، ايله ،
همن جارىنى پارچالاماق ، فقط عامى و يافى بىر قونفەر-
ندىن زیادە . بىر بالویه ، سواریه جدى و اخلاقى بىر
تىرودن زیادە ، مثلاً پارسك (مولەك روژ) . قىرمىزى
دكړمن) ىكى اكلىنچەلى . ماسكلى : دە قولەلى رقصى
برلرینە كىتمكە خواشكر درلر .

بىر خانم تصورىنەنوز جىسارت ایدەم . كە آجىلماق
ایستەمەسە سبب يالکز ، ترقيات مادیه و معنویه ، ترقياب
فكریه و اخلاقیه ایچىن اشتىاقى اولسون ! یىزم اككر

بوكنە كىچكە ایشەنە اوقادار اوغراشدقلى حالە . فساد
دك فضیلتە قاب و تبدیلتە قولايچە موفق اولامىه جاقلا-
ر . چونكە : « نبودخیر ، دزان خانە كە عصمت بود ! »
فرانسىز شىاب حاضرى ، اكپزىتە بوجریان فسادە
قايمەشدر : (مودەرن) دە دكلىرى بوقسك ادبیاتی دە ،
شېهە بوق ، كە عینى حیات سفاھتك ، ترجان حیاتى ،
لسان حالیدر ...

انسانلار اساساً لذائذ نفسانىە . اذواق حیاتیه و
على العموم ظواهر احوالە داها چوق منہمك اولدوقلارندىن ،
و ذاتاً یزە جاھل و اخلاقى بوزلمايه باشلامش بولوندى
غمزدن ، تجارت و سیاستدە اك زیادە اككلىر ايله مناسبتدار
اولمازە رغماً . فضیلت و جدیت . احتوا ایدەن انكلىز
ادبیاتىدن بىرشى اكلايه مادىغمز . بالعكس اونى صونوق
بولدوغىمىز ایچىن . فرانسىز حیاتىنە قايدلىق ..

جدیت حیاتى تقرر ایدن اولكىسى . یىزى وظیفە
و ایش باشنە . محاکمە اعمال و أفعاله چاغىر بىر بورو ،
ایكنجىسى ألحان شغف و سودا ترنم ایدن حار و املدار
بىر یرى صداسى ایدى . .

آلحاق حكومتزە . ذاتاً . . اخلاق و فضیلتى حر-
ىتمزە برابر زنجیرلرە وورمش اولمقلە : اونلاردن نوركر
و یىزى فساده سوق ایدردى . . طبیعت بشریه ايسە . بو
قارده دەدىكم كى ، فساد اخلاقە داها زیادە مائل اولدو
غندن ، أولا ، بونلارى تىبع ایدەرك : بونلاردن نقل
و ترجمە . و نہایت تألیف ایدەرك بكریت افكارى زهر-
لەدك ، فرانسه كىتبخانەسندە : بك چوق علوم نافەدە
بولوندوغى حالە . بونلارى بك آزیمز . بك آز اولاراق
نقل آندك . و عاداتا هیچ ایتەدك ! . .

فرانسىزلارە ، فرانسىزجه بىه تقلید مودە اولدى .
(مونشر دە . « قاردهشم » كەسندىن زیادە لذت بولور ،
« همشیره » بى . (ماسر) دن دەها ایچە صامتازدق . .
كولمك ، یاقە یرىنە : (شومىز . فو قول) دور :
دكانچىلردن بىرلە (بونزور . بونسوار) دیهە ایكى بو-

الفیهري

(استبداد) عنوانی کتاب مشهورینک تورکجه به ترجمه سنک
ختم طبعی مناسبتیه

تصحیحی بجای سہو

قادیلاریمز، جاہل و متعصب زوجلرک ائندہ، مع التأسف،
پرسورو اسرادن باشقا بیرشی ده کیدرلر. زمان سعادتده کی
حریت نسوانی اونوتاراق، «الجنه تحت اقدام الامهات»
حدیث حکمیاتی کورمک ایستهمیرک؛ تاریخلرده،
میدین حربہ قوشان غازیات و شاعرات اسلامی دوشونمیر
رک، صرف قیصقانیجلمز، استبدادیمزلہ قادیلاریمزی
اولریمزده حبس و ورم ایدیور، جاہل براقیورز. چو
جوقلاریمزی، وطنک اولاد مستقبلنی تربیہ ایدہ جک
اونلار اولدوغنی دوشونمیرک (قادینه اوقادار اوقویوب
یازمانک لزومی یوقدر!) دییور، اونلاری، صرف
هوساتمزه آلت قیاس ایدیورز؛ بویر جنایتدر!...
بناء علیہ، نه افراط، نه تفريط لازمدر؛ ایکسی
اورتہسنی بولمالییز.

بوکونکی کون، فکرًا و اخلاقًا شایان تقدیر نسوانیمزده
اولماقلہ برابر، اکثریت قوف و صاحبدار و محیط حاضر-
یمز ایچنده، بیرمر (سارا بهرنار)، بیرمر (رہزان)
اولاییہ جک خانملاریمز بولونہ بیلیرسده طشرہنک بعض
جہات خانملارندن ماعدا بیر (ژان دارق) چیقامیہ
جانی کیی. هله هیہات!.. وطن محبتی و حریت اوغر
بنہ، دار آغاجہ چیقان بیر (مادام رولان) ہیج
تیئشہ مز..

بوکون حیات و مستقبل سیاسیہ و اجتماعیہ مز ایچین
اؤک مقبول اولان آلمان و انگلیز تربیہ لرندن کله جک مصا
جہہ مزده بحث ایتک اوزره، نتیجہ اولاراق، بی پروا
شونی سویلمک ایستہرم، کہ یکی حکومتز اؤک ملتیزک
اخلاق و عرفاتی اصلاح و احیا ایتک ایستہرسہ، مکتبلر-
یمزدن فرانسزجہ تدریسی تماماً لغو ایتدی و رینیہ آناجہ
وانکلیزجہ؛ هله بالخاصہ انگلیزجہ تدریسی تأسیس و
تأمینہ جالیشمالیدر.

«دورور احکام نصرت اتحاد قلب ملتہ»

چقار آثار رحمت اختلاف رأی امتدن»

مصر القاهرہ - ماناستری : بہالدین

[بکی غزتہ] نك ۲۵ آغستوس ۱۹۰۹ تاریخلی

نسخہ سنک اوچنجی صحیفہ سنہ اعانہ سرنامہ سیلہ مندرج
فقرہ آئیہ شدتلہ جالب انظار دقت اولمشدر؛ حتی مصرک
[المؤید] غزتہ سی ۵۸۵۶ نجی نسخہ سنده بو فقرہ نی
[ایوب صبری بک] عنوان جالب النظری آئندہ ترجمہ
و خلقہ عرض ایتمشدر. فقرہ عیناً شودر :
«مجاهدین حریت دن قول آغاسی ایوب صبری بک
افدینک (اخری) ده تأسیس و انشاسنہ مباشرت
ایتدیکی مکتبلرک مصارف انشائیہ سنہ مدار اولق اوزره
ولی عهد سلطنت یوسف عزالدین افندی حضرتلری
طرفدن ۳۰ [اوتوز] لیرا اعطا بیورولمشدر.»
مطالعة اجتهاد :

پادشاه مستقیمز یوسف عزالدین افندی حضرتلری
خاندان سلطنت عثمانیہ ارکان حاضرہ سی ایچینده اؤک زیادہ صاحب
یسار و وقار و تعلیم علم و معرفتہ متعلق تثببات خیریہ بی حامی
و مروج اولماقلہ شهرت شعاردر. بناء علیہ مقدار اعانہ
حقندہ [بکی غزتہ] نك آلدینی معلومات کسہودن مصون اولما
دیفته عادتاً امینیز بو ۳۰ لیرا ۳۰۰۰ ہیج اولمازسہ
۳۰۰ لیرا اولماق کرکدر. کیفیتک تحقیق و تصحیحی
مفید و مقتضی در اعتقادندہ یز.

بوندن اوچ دورت آی اول [مصر] ده مقبول بیر
روم ۱۵۰،۰۰۰ [یوز الی بیک] لیرا رادہ سنده اولان
نصف ثروتی، بیرسخای ملوکانه ایلہ، یونانیستانده مکاتب
ابتدائیہ نك تکثیر و احیاسنہ تبرع ایتدی!
سلم ثالثک احضادی اهمیت علم و عرفاتی تقدیر
ایدیجہ بویله ایتزلر. ابراز سخا و کرم ایدیجہ، مطلقاً
بویله ایتزلر.

«شاهرا بہ بود از طاعت صد سالہ و وزهد

قدر یک ساعت عمری کہ درو داد کند»

حکمت بالغہ سنی آکلائیجہ بویله آکلامازلر.